

Huvudman

Kristianstad kommun
kommun@kristianstad.se

Beslut

Datum 2026-10-16

Dnr SI 2026:2726

Sida **1 (5)**

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola Linderöds skola L i Kristianstads kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 27 maj 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Linderöds skola L i Kristianstads kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande tillgång till skolbibliotek.

Skolinspektionen har den 27 maj 2026 beslutat att förelägga Kristianstads kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande bemanning av skolbibliotek. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Kristianstads kommun en anmärkning rörande tillgång till skolbibliotek och biblioteksplan.

Kristianstads kommun har den 30 september 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Kristianstads kommun har även den 9 oktober 2026 inkommit med svar på kompletterande frågor från Skolinspektionen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Kristianstads kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om konstaterade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Bemanning av skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut från den 27 maj 2026 att det fanns brist i skolenhetens arbete rörande bemanning av skolbibliotek. Tillsynen visade att den biblioteksansvariga förvisso arbetade läsfrämjande genom att ge elever råd och tips om böcker men att hen inte hade i uppdrag att gallra och uppdatera utbudet i biblioteket. Den biblioteksansvariga arbetade inte heller med att stärka elevernas digitala kompetens eller med ändamålet som berör medie- och informationskunnighet. Skolinspektionen bedömde

att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav vad gäller bemanning av skolbibliotek i sådan utsträckning att ändamålen med ett skolbibliotek kunde uppnås.

Av huvudmannens redovisning framgår att en utbildad skolbibliotekarie är anställd sedan augusti 2026 och att bibliotekariens kompetens används för att främja arbete med medie- och informationskunnighet. För att eleverna ska få tillgång till digitala medier i biblioteket finns nu Ipads med ett utbud av digitala medier såsom ljudböcker, E-böcker, film och musik. Bibliotekarien har tillsammans med personalen påbörjat ett samarbete och en gemensam plan kring medie- och informationskunnighet.

Huvudmannen uppger som svar på frågor från Skolinspektionen att planen innebär att samtliga elever ges möjlighet att träna på att ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till olika medier. För varje årskurs planeras olika innehåll gällande medie- och informationskunskap som bibliotekarie och lärare planerar tillsammans. Vidare svarar huvudmannen att skolbibliotekarien har förutsättningar tidsmässigt för att utveckla skolans arbete med medie- och informationskunnighet.

Bibliotekarien har även påbörjat ett arbete med att uppdatera bibliotekets fysiska utbud tillsammans med elever och personal genom att gallra och sortera ut böcker som är äldre, slitna och som inte används av målgruppen. Det innebär även att bibliotekarien köper in nya böcker efter önskemål och behov från elever, personal samt expertis kring litteratur.

Avslutningsvis svarar huvudmannen att det nu finns bemanning i sådan utsträckning att ändamålen med biblioteket kan uppnås.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (2 kap. 24 b § skollagen)

Av skollagen framgår bland annat att skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. (2 kap. 24 d § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att utöver att främja elevernas läsförmåga anser regeringen att förmågan att finna, analysera, kritiskt värdera och skapa information i olika medier och sammanhang är av central betydelse för skolbiblioteksverksamheten. Liksom läsförståelse är medie- och informationskunnighet en förmåga som är väsentlig såväl för elevers möjligheter att fungera som samhällsmedborgare och delta i det demokratiska samtalet som för deras kunskapsutveckling i skolans alla ämnen. I ett samhälle med snabb och omfattande spridning av information är elevers kunskaper inom informationssökning och källkritik även viktiga

för att bygga upp en motståndskraft mot desinformation och propaganda. (prop. 2023/24:164, s. 24)

Av förarbetena framgår vidare att bemanningen behöver vara av den omfattningen att det är fråga om ett skolbibliotek enligt den definition som framgår av 24 a §, dvs. en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. Det innebär att skolbibliotekarierna måste ha tid att fortlöpande se till att utbudet uppdateras och anpassas efter de olika elevgrupperna på skolan och till att interagera med övrig personal och elever. Hur omfattande bemanningen ska vara får huvudmännen bedöma vid organiseringen av skolbiblioteksverksamheten utifrån elevsammansättningen och de lokala förutsättningarna. Bemanningen måste dock vara av den omfattningen att de i 24 b § angivna ändamålen med skolbibliotek uppnås, dvs. utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (prop. 2023/24:164, s. 67)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Kristianstads kommun vidtagit åtgärder för att se till att skolbiblioteket nu bemannas i sådan utsträckning att ändamålen med skolbiblioteket uppnås. Skolinspektionen bedömer att Kristianstads kommun har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpna.

Tillgång till skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut från den 27 maj 2026 att det fanns brist i skolenhetens arbete rörande tillgång till skolbibliotek. Av Skolinspektionens tillsyn framgick visserligen att verksamheten uppfyllde författningarnas krav vad gäller att det vid skolenheten finns en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga medier som ställs till lärarnas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen.

Tillsynen visade dock att det i skolbibliotekets utbud saknades tillgång till digitala medier i olika format och kulturuttryck som exempelvis musik och film vilket var en brist.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att skolenheten har installerat Ipads i biblioteket för att ge eleverna tillgång till

ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av digitala medier, till exempel ljudböcker, E-böcker, film och musik.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att eleverna i förskoleklass och grundskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Med skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. (2 kap. 24 a § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att för att främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet behöver skolbiblioteken därför innehålla såväl analoga som digitala medier. Begreppet medier bör ha samma innebörd som i bibliotekslagen och innefatta både litteratur i olika format och andra kulturuttryck som musik och film. (prop. 2012/13:147 s.22)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Kristianstads kommun vidtagit åtgärder för att se till att eleverna på Linderöds skola L har tillgång till ett digitalt utbud i skolbiblioteket. Skolinspektionen bedömer att Kristianstads kommun har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen och att konstaterade brister har avhjälpats.

Biblioteksplan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut från den 27 maj 2026 att det fanns brist i biblioteksplanen. Av tillsynen framgick visserligen att biblioteksplanen uppfyller författningarnas krav vad gäller information om hur huvudmannen ska uppnå ändamålen med skolbiblioteksverksamheten.

I biblioteksplanen angavs dock inte något om bibliotekets bemanning i tid eller information om när biblioteksansvarig var på plats.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår att biblioteksplanen är uppdaterad med uppgifter om bemanning. Nu ingår information kring bemanning och vilka dagar skolbibliotekarien är på skolan. Huvudmannen har bifogat den reviderade biblioteksplanen till redovisningen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. En kommun eller en region kan anta en särskild skolbiblioteksplan eller beskriva skolbiblioteksverksamheten i den biblioteksplan som den ska anta enligt 17 § bibliotekslagen. (2 kap. 24 c § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att det ska framgå av biblioteksplanen hur skolbiblioteksverksamheten är tänkt att fungera och bidra till elevernas lärande, med bl.a. uppföljningsbara och konkreta mål, visioner och aktiviteter. Vidare framgår att skolbibliotek ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. I och med att huvudmannen i biblioteksplanen ska precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås ska biblioteksplanen alltså även omfatta bemanningen av skolbiblioteket. Det ska således i biblioteksplanen anges t.ex. hur många timmar i veckan och med vilken frekvens en skolbibliotekarie ska vara på plats. (prop. 2023/24:164 s. 37)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Kristianstads kommun vidtagit åtgärder för att se till att den lokala biblioteksplanen på Linderöds skola L följer författningarnas krav gällande information om omfattning av bemanning på skolenhetens bibliotek. Skolinspektionen bedömer att Kristianstads kommun har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen och att konstaterade brister har avhjälpats.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Lena Puman

Föredragande
Signerat av: Lena Puman